

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДРЖАВНАТА РЕВИЗИЈА

Се прогласува Законот за државната ревизија, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 17 декември 1997 година.

Број 08-4087/1
17 декември 1997 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Киро Глигоров, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Тито Петковски, с.р.

З А К О Н
ЗА ДРЖАВНАТА РЕВИЗИЈА

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој закон се уредуваат условите и начинот за вршење на државна ревизија на државните расходи, финансиските извештаи и финансиските трансакции и други прашања во врска со ревизијата на државните органи, органите на единиците на локалната самоуправа, правните лица кои во целост или делумно се финансираат од Буџетот на Републиката, буџетите на единиците на локалната самоуправа и буџетите на фондовите (во натамошниот текст: корисници на средства од буџетите и фондовите), правните лица во кои државата е доминантен акционер, јавните претпријатија, Народната банка на Република Македонија, Заводот за платен промет, фондовите, агенциите и други институции основани со закон.

Член 2

Под државна ревизија, во смисла на овој закон, се подразбира испитување на документите, исправите и извештаите на извршената интерна контрола и интерна ревизија, сметководствените и финансиските постапки и други евиденции од аспект на тоа дали финансиските извештаи вистинито и објективно ја искажуваат финансиската положба и резултатот на финансиските активности во согласност со прифатените сметководствени начела и сметководствени стандарди и стандарди на ревизија.

Државна ревизија претставува и постапката на испитување на финансиските трансакции кои претставуваат државни расходи во смисла на законското и наменското користење на средства.

Член 3

Државната ревизија опфаќа и давање на оценка за користењето на средствата од аспект на постигнатата економичност, ефикасност и ефективност.

Под економичност се подразбира минимализација на трошоците за остварување на некоја функција или дејност.

Под ефикасност се подразбира најниско можно ниво на трошоци во однос на остварените ефекти.

Под ефективност се подразбира највисоко можно ниво на остварување на програмските задачи.

Член 4

Под државни расходи, во смисла на овој закон, се подразбираат сите тековни и капитални расходи кои се финансираат од Буџетот на Република Македонија, буџетите на единиците на локалната самоуправа и буџетите на фондовите.

Член 5

Под државни органи, во смисла на овој закон, се подразбираат сите органи на државната управа, други државни органи, организации, установи и институции.

Член 6

Државната ревизија во смисла на член 2 став 1 од овој закон се врши континуирано во текот на годината, но задолжително еднаш годишно за: Буџетот на Република Македонија, буџетите на единиците на локалната самоуправа и буџетите на фондовите.

Член 7

Државна ревизија на финансиските извештаи на: државните органи, органите на единиците на локалната самоуправа, корисниците на средства од буџетите и фондовите, правните лица во кои државата е доминантен акционер, јавните претпријатија, Народната банка на Република Македонија, Заводот за платен промет и агенциите, фондовите и други институции основани со закон, се врши во согласност со годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија.

Член 8

Државниот завод за ревизија, по потреба врши државна ревизија во смисла на член 2 став 2 и член 3 од овој закон.

Член 9

Државниот завод за ревизија, со годишната програма, го утврдува обемот за вршење на работите на државната ревизија.

II . ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА

Член 10

Работите на државната ревизија ги врши Државниот завод за ревизија.

Државниот завод за ревизија е орган на Републиката.

Седиштето на Државниот завод за ревизија е во Скопје.

Член 11

Државниот завод за ревизија ги врши следниве работи:

- 1) планира и врши ревизија во согласност со член 2 став 1 од овој закон;
- 2) врши ревизија во согласност со член 2 став 2 и член 3 од овој закон според годишната програма и
- 3) поднесува годишен извештај за извршените ревизии и за својата работа.

Член 12

Извештајот од член 11 точка 3 на овој закон се поднесува до Собранието на Република Македонија најдоцна седум месеци по истекот на рокот за доставување на годишните финансиски извештаи.

Член 13

Со Државниот завод за ревизија раководи главен државен ревизор.

Главниот државен ревизор има заменик.

Мандатот на главниот државен ревизор и на неговиот заменик е десет години.

Главниот државен ревизор и заменикот ги избира и разрешува Собранието на Република Македонија.

Главниот државен ревизор и заменикот се разрешуваат:

- ако тоа сами го побараат;
- ако ги исполнат условите за старосна пензија;
- ако се осудени за кривични дела на безусловна казна затвор од најмалку шест месеци и
- заради потешка дисциплинска повреда што ги прават неподобни за вршење на функцијата.

Член 14

Главниот државен ревизор и неговиот заменик, не смеат да вршат друга јавна функција, професија, ниту да бидат членови на политичка партија, членови на управен одбор, надзорен одбор или било кој друг орган кај друг субјект.

Член 15

Главниот државен ревизор именува овластени ревизори кои раководат со посебни сектори во Државниот завод за ревизија.

Внатрешната организација на Државниот завод за ревизија и бројот на извршителите се уредува со актите за организација и систематизација на работите и задачите на Државниот завод за ревизија, кој ги донесува главниот државен ревизор.

Ревизија на Државниот завод за ревизија на начинот на трошењето на средствата обезбедени согласно со овој закон, се врши од овластен ревизор кој ќе го определи министерот за финансии.

Член 16

За финансирање на работите на ревизија на: Буџетот на Република Македонија, буџетите на единиците на локалната самоуправа, буџетите на фондовите, корисниците на средства од буџетите и фондовите, средствата се обезбедуваат од Буџетот на Република Македонија.

Трошоците за вршење на работите на ревизија на правните лица во кои државата е доминантен акционер, јавните претпријатија, Народната банка на Република Македонија, Заводот за платен промет, фондовите, агенциите и другите институции основани со закон, ги надоместува правното лице кај кое се вршат работите на ревизија, согласно со Тарифата на Државниот завод за ревизија, на која согласност дава Собранието на Република Македонија.

III. ВРШЕЊЕ НА ДРЖАВНАТА РЕВИЗИЈА

Член 17

Државната ревизија се врши на начин и постапка согласно со овој закон, како и врз основа на прописите од областа на јавните финансии.

При ревизијата се применуваат ревизорските стандарди кои се објавуваат во "Службен весник на Република Македонија".

Член 18

Државната ревизија ја врши овластен државен ревизор кој е вработен во Државниот завод за ревизија.

Овластениот државен ревизор не смее да биде член на управен одбор, надзорен одбор или било кој друг орган кај друг субјект.

Овластениот државен ревизор е стручно лице кое поседува уверение на овластен државен ревизор и ги исполнува другите услови пропишани со овој закон.

Член 19

Ако во постапката на државната ревизија се појави сложено прашање, а за кое ќе се оцени дека за решавање е неопходно да се ангажираат стручни лица надвор од Државниот завод за ревизија и надвор од правното лице, односно корисникот кај кој се врши ревизијата, Заводот може да ангажира такви лица од соодветни институции и експерти надвор од Заводот.

Повикувањето на мислењето дадено од независното стручно лице, кое го дава во врска со задачите на ревизијата, не го ослободува овластениот државен ревизор од одговорноста за формираното мислење или наодите во извештајот.

Член 20

Во постапката на државната ревизија овластениот државен ревизор има слободен пристап во службените простории и имотот, право на увид во книгите, обрасците и другата документација, како и право да бара објаснувања од претставниците на субјектот кај кој се врши државната ревизија за сите прашања кои се од значење за вршење на ревизијата

Законскиот застапник на субјектот кај кој се врши државната ревизија е должен на овластениот државен ревизор да му ја стави на располагање целокупната потребна документација, исправите, извештаите и други евиденции и да му даде други информации неопходни за спроведување на државната ревизија.

Ако субјектот на ревизијата го ограничи обемот на испитувањата или оневозможи примена на одредени ревизорски постапки, Државниот завод за ревизија е должен на соодветен начин тоа да го истакне во извештајот, во согласност со стандардите на ревизијата.

Член 21

Податоците и сознанијата до кои доаѓа овластениот државен ревизор во вршењето на државната ревизија претставуваат деловна тајна и не смеат неовластено да се соопштуваат на други лица.

Овластениот државен ревизор не смее да ги користи сознанијата до кои дошол во вршењето на државната ревизија за стекнување на имотна или друга корист за себе или друг субјект.

Одредбите од ставовите 1 и 2 на овој член се однесуваат и за стручните лица кои се ангажирани надвор од Државниот завод за ревизија, во смисла на член 19 став 1 од овој закон.

Член 22

Овластениот државен ревизор не смее да врши ревизија ако:

- 1) е акционер или вложувач на капитал во субјектот кај кој се врши ревизијата;
- 2) претходно бил во работен однос или бил законски застапник на субјектот на ревизијата најмалку пет години пред тоа;
- 3) учествувал во водењето на деловните книги или ја изработил годишната пресметка и финансиските извештаи на субјектот кај кој се врши ревизијата и
- 4) е брачен другар или крвен сродник во права линија до четврт степен на сродство, старател, штитеник, усвоител, усвоеник, хранител или храненик, сосопственик или законскиот застапник на субјектот на ревизијата.

Член 23

По извршената ревизија овластениот државен ревизор составува претходен извештај кој се изготвува во согласност со ревизорските стандарди од член 17 став 2 на овој закон.

Извештајот од став 1 на овој член се доставува до законскиот застапник на субјектот кај кој е извршена ревизијата, и на надлежните органи на субјектот кои, во рок од 15 дена од денот на приемот, можат по него да поднесат забелешки.

Врз основа на забелешките на субјектот кај кој е извршена ревизијата, овластениот државен ревизор го составува и потпишува конечниот извештај.

Конечниот извештај мора да се достави до законскиот застапник на субјектот кај кој е извршена ревизијата, министерствата или фондовите надлежни за работите од областите во кои субјектот кај кој е извршена ревизијата вршат дејности односно надлежности, како и на подносителот на барањето за ревизија.

Против конечниот извештај на овластениот државен ревизор, законскиот застапник на субјектот кај кој е извршена ревизијата може да поднесе приговор, во рок од 30 дена од денот на приемот на извештајот.

По приговорот одлучува главниот државен ревизор, во рок од 30 дена од денот на приемот на приговорот.

Член 24

Доколку овластениот државен ревизор со вршењето на ревизијата утврди дека постои основано сомнение дека е сторен прекршок или кривично дело, за тоа, веднаш, штом е тоа можно, ќе ги известат надлежните органи заради поведување на соодветна постапка.

Член 25

Овластениот државен ревизор мора да ги исполнува следниве услови:

- 1) да е државјанин на Република Македонија;
- 2) да има високо образование - дипломиран економист или дипломиран правник;
- 3) да положил испит за овластен ревизор и да има стекнато уверение на овластен државен ревизор;
- 4) да не е осудуван за кривични дела што го прават неподобен за професијата на ревизијата и
- 5) да даде изјава дека во работењето ќе ги применува правилата утврдени со Кодексот на етика за професионалните сметководители на Меѓународната федерација на сметководители.

Кандидатот за полагање на испит за звањето овластен државен ревизор мора да има најмалку пет години работно искуство на сметководствени или финансиски работи, односно три години работно искуство на работи на ревизија или контрола.

Член 26

Испитот за стекнување на звање овластен државен ревизор се полага пред комисија формирана од страна на главниот државен ревизор според програма донесена од главниот државен ревизор.

Програмата од став 1 на овој член ја одобрува министерот за финансии.

На лицето кое ќе го положи испитот од став 1 на овој член, главниот државен ревизор му издава уверение на овластен државен ревизор.

Трошоците за полагање на испитот за овластен државен ревизор се на товар на лицето кое го полага испитот.

Формата и содржината на уверението, како и начинот на полагање на испитот за овластен државен ревизор и висината на трошоците ги пропишува главниот државен ревизор.

Член 27

По исклучок на одредбите на член 26 од овој закон, министерот за финансии може звањето овластен државен ревизор, врз основа на писмено барање, да го признае на лицето кое ги исполнува следниве услови:

1) како дипломиран економист да има најмалку седум години работно искуство на раководни сметководствени или финансиски работи во државните органи или

2) како дипломиран економист или дипломиран правник да има најмалку пет години работно искуство на работи на ревизија или контрола.

Лицето од став 1 на овој член мора да ги исполнува условите од член 25 став 1 точки 1, 4 и 5 на овој закон.

IV. КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

Член 28

Со парична казна од 10.000 до 300.000 денари ќе се казни за прекршок правното лице - субјектот кај кој се врши ревизијата, освен републичките органи и органите на единиците на локалната самоуправа, ако:

1) не ја стави на располагање на овластениот државен ревизор потребната документација, исправи, извештаи и други информации заради вршење на државната ревизија (член 20 ставови 1 и 2) и

2) на ревизорот му го ограничи обемот на испитувањата или му оневозможи примена на одредени ревизорски постапки (член 20 став 3).

За дејствијата од став 1 на овој член ќе се казни за прекршок и одговорното лице во правното лице на субјектот кај кој се врши ревизијата, со парична казна од 1.000 до 50.000 денари.

Член 29

Со парична казна од 1.000 до 50.000 денари ќе се казни за прекршок физичкото лице-овластениот државен ревизор ако:

1) државната ревизија не ја врши на начин пропишан со овој закон и според постапката утврдена со ревизорските стандарди (член 17);

2) работната документација изработена или прибавена во постапката на државната ревизија се користи за други намени без согласност на субјектот (член 21 став 1) и

3) не го достави извештајот за извршената државна ревизија до субјектите наведени во член 23 став 4.

V. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 30

Именувањето на главниот државен ревизор и неговиот заменик ќе се изврши најдоцна во рок од 90 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Главниот државен ревизор, во рок од 90 дена од денот на неговото именување, ќе ги донесе актите на Државниот завод за ревизија.

Првите ревизорски стандарди, ќе ги пропише и објави министерот за финансии во рок од 180 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 31

Програмата за полагање на испитот за стекнување на звањето овластен државен ревизор и другите прописи утврдени со овој закон, ќе се донесат во рок од 180 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 32

До денот на примената на овој закон, Заводот за платен промет продолжува да ги врши работите на економско - финансиската ревизија.

Член 33

Работниците од Заводот за платен промет, кои до денот на влегувањето во сила на овој закон, ги вршеле работите на економско - финансиската ревизија, по нивно барање се распоредуваат на работи во Државниот завод за ревизија, доколку ги исполнуваат условите утврдени со овој закон, согласно со актите за организација и систематизација на Државниот завод за ревизија.

Член 34

Државниот завод за ревизија го презема делот од имотот, опремата, средствата за работа, предметите, архивата и другиот регистраторен материјал и паричните средства од Заводот за платен промет, кои се во функција на вршење на работите на економско - финансиската ревизија, утврдени од посебната комисија формирана од Владата на Република Македонија за сочинување на делбен биланс на Заводот за платен промет.

Комисијата од став 1 на овој член извршува делба на имотот, материјалните, техничките и други средства и сочинува делбен биланс во рок од 90 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Комисијата од став 1 на овој член поднесува извештај до Владата на Република Македонија.

Член 35

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во, "Службен весник на Република Македонија", освен одредбите од член 1 до член 13 и од член 17 до член 26 на овој закон, кои ќе се применуваат 180-от ден од денот на неговото влегување во сила.